

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยายความเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
3. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และรายได้
4. ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียด
 ดังแสดงในตารางที่ 3 - 6

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 40 ปี	102	33.20
40-50 ปี	102	33.20
51 ปีขึ้นไป	103	33.60
รวม	307	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 รองลงมาคือ อายุต่ำกว่า 40 ปี และ 40-50 ปี จำนวนเท่ากันคือ 102 คน คิดเป็นร้อยละ 33.20

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	78	25.40
มัธยมศึกษาตอนต้น	78	25.40
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	73	23.80
ปวส./อนุปริญญาขึ้นไป	78	25.40
รวม	307	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และ ปวส./อนุปริญญาขึ้นไป จำนวนเท่ากันคือ 78 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	104	33.90
10,001 ถึง 20,000 บาท	104	33.90
20,001 บาทขึ้นไป	99	32.20
รวม	307	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และ 10,001 ถึง 20,000 บาท จำนวนเท่ากันคือ 104 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 รองลงมาคือ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของวิสาหกิจชุมชน
ที่ดำเนินการ

ประเภทของวิสาหกิจชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
การผลิต	283	92.20
การบริการ	5	1.60
อื่น ๆ	19	6.20
รวม	307	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างดำเนินวิสาหกิจชุมชนประเภทการผลิต จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 92.20 รองลงมาคือ อื่น ๆ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ คือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

4.51 – 5.00 หมายถึง	คาดหวังมากที่สุด
3.51 – 4.50 หมายถึง	คาดหวังมาก
2.51 – 3.50 หมายถึง	คาดหวังปานกลาง
1.51 – 2.50 หมายถึง	คาดหวังน้อย
1.00 – 1.50 หมายถึง	คาดหวังน้อยที่สุด

ผลการวิจัยระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (s.d.)	ระดับ ความคาดหวัง
1	ด้านทุนดำเนินการ	4.10	0.71	มาก
2	ด้านการผลิต	3.49	0.68	ปานกลาง
3	ด้านการตลาด	3.38	0.74	ปานกลาง
4	ด้านการบริหารและจัดการ	3.36	0.63	ปานกลาง
5	ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	3.34	0.71	ปานกลาง
	รวม	3.54	0.51	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก
($\bar{x} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก จำนวน
1 ด้านคือ ด้านทุนดำเนินการ ($\bar{x} = 4.10$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการผลิต ($\bar{x} = 3.49$) ด้านการตลาด
($\bar{x} = 3.38$) ด้านการบริหารและจัดการ ($\bar{x} = 3.36$) และด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก
($\bar{x} = 3.34$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ด้านที่	รายการ	อายุ						รวม		แปลความระดับ ความคาดหวัง
		ต่ำกว่า 40 ปี		40-50 ปี		51 ปีขึ้นไป		\bar{X}	S.D.	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1	ด้านทุนดำเนินการ	4.05	0.63	4.20	0.74	4.05	0.77	4.10	0.71	มาก
2	ด้านการผลิต	3.46	0.73	3.55	0.60	3.46	0.71	3.49	0.68	ปานกลาง
3	ด้านการตลาด	3.39	0.75	3.47	0.76	3.29	0.70	3.38	0.74	ปานกลาง
4	ด้านการบริหารและจัดการ	3.43	0.60	3.37	0.64	3.29	0.66	3.36	0.63	ปานกลาง
5	ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	3.49	0.70	3.32	0.71	3.22	0.69	3.34	0.71	ปานกลาง
	รวม	3.56	0.49	3.58	0.51	3.46	0.53	3.54	0.51	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับความคาดหวังของเกษตรกรที่มีอายุต่าง ๆ ในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า เกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรที่มีอายุ 40-50 ปี มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้นด้านทุนดำเนินการ มีความคาดหวังในระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้านที่	รายการ	วุฒิการศึกษา						รวม		แปลความ ระดับ ความ คาดหวัง		
		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา ตอนต้น		ม.ปลาย/ ปวช.		ปวส./อนุปริญญา ขึ้นไป				
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1	ด้านทุนดำเนินการ	4.08	0.61	4.10	0.77	4.16	0.71	4.06	0.76	4.10	0.71	มาก
2	ด้านการผลิต	3.57	0.66	3.41	0.75	3.50	0.58	3.49	0.70	3.49	0.68	ปานกลาง
3	ด้านการตลาด	3.42	0.71	3.51	0.82	3.24	0.67	3.35	0.72	3.38	0.74	ปานกลาง
4	ด้านการบริหารและจัดการ	3.43	0.58	3.46	0.70	3.16	0.54	3.39	0.67	3.36	0.63	ปานกลาง
5	ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	3.48	0.70	3.44	0.77	3.12	0.64	3.32	0.68	3.34	0.71	ปานกลาง
	รวม	3.60	0.47	3.58	0.57	3.44	0.44	3.52	0.53	3.54	0.51	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับความคาดหวังของเกษตรกรที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และปวส./อนุปริญญาขึ้นไป มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ส่วนมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้นด้านทุนดำเนินการ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรายได้

ด้านที่	รายการ	รายได้						รวม		แปลความระดับ ความคาดหวัง
		ไม่เกิน 10,000 บาท		10,001 – 20,000 บาท		20,001 บาทขึ้นไป		\bar{X}	S.D.	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1	ด้านทุนดำเนินการ	4.06	0.67	4.16	0.73	4.10	0.75	4.10	0.71	มาก
2	ด้านการผลิต	3.46	0.66	3.48	0.69	3.54	0.69	3.49	0.68	ปานกลาง
3	ด้านการตลาด	3.33	0.66	3.46	0.82	3.36	0.72	3.38	0.74	ปานกลาง
4	ด้านการบริหารและจัดการ	3.32	0.56	3.40	0.68	3.37	0.66	3.36	0.63	ปานกลาง
5	ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	3.35	0.68	3.35	0.75	3.33	0.70	3.34	0.71	ปานกลาง
	รวม	3.50	0.48	3.57	0.53	3.54	0.52	3.54	0.51	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับความคาดหวังของเกษตรกรที่มีรายได้ต่าง ๆ ในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายได้ พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ 10,0001 – 20,000 บาท และ 20,001 บาทขึ้นไป มีความคาดหวังในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และ 10,001 – 20,001 บาท มีความคาดหวังในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้นด้านทุนดำเนินการ มีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทุนดำเนินการและด้านการผลิต มีความคาดหวังในระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 11 ระดับความคาดหวังของเกษตรกรโดยรวมทุกกลุ่มตัวอย่างในการเข้าเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านทุนดำเนินการ

ข้อที่	ความคาดหวังของเกษตรกร ด้านทุนดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ ระดับ ความคาดหวัง
1	การได้รับเงินทุนจากการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจ ชุมชน	4.43	0.84	มาก
2	การเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนทำให้ไม่มีหนี้สิน มากขึ้น	4.40	0.83	มาก
3	การได้รับเงินทุนไว้ใช้จ่ายส่วนตัวและครอบครัว	3.79	1.23	มาก
4	การได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับวิสาหกิจชุมชน	3.94	0.94	มาก
5	ได้รับการสนับสนุนแหล่งเงินทุนจากสถาบัน การเงิน	3.94	0.98	มาก
รวม		4.10	0.71	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม มีความคาดหวังด้านทุนดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นเดียวกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อยคือ ข้อ 1 การได้รับเงินทุนจากการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 4.43$)
ข้อ 2 การเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนทำให้ไม่มีหนี้สินมากขึ้น ($\bar{X} = 4.40$) ข้อ 4 การได้รับ
จัดสรรงบประมาณสำหรับวิสาหกิจชุมชน และข้อ 5 ได้รับการสนับสนุนแหล่งเงินทุนจาก
สถาบันการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\bar{X} = 3.94$) และข้อ 3 การได้รับเงินทุนไว้ใช้จ่าย
ส่วนตัวและครอบครัว ($\bar{X} = 3.79$)

ตารางที่ 12 ระดับความคาดหวังของเกษตรกรโดยรวมทุกกลุ่มตัวอย่างในการเข้าเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการผลิต

ข้อที่	ความคาดหวังของเกษตรกร ด้านการผลิต	\bar{X}	S.D.	แปลความ ระดับ ความคาดหวัง
1	การได้รับคำแนะนำในการผลิตของวิสาหกิจชุมชน ให้ได้คุณภาพ	3.71	0.83	มาก
2	การเสนอแนะการออกแบบผลิตภัณฑ์ภายในกลุ่ม	3.56	0.85	มาก
3	การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน มีความหลากหลายน่าสนใจ	3.57	0.83	มาก
4	การควบคุมคุณภาพการผลิตของวิสาหกิจชุมชน	3.43	0.85	ปานกลาง
5	การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อการผลิตของ วิสาหกิจชุมชน	3.51	0.91	มาก
6	มีความรู้และทักษะในการแปรรูปสินค้า	3.17	1.13	ปานกลาง
	รวม	3.49	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคาดหวังด้านการผลิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 1 การได้รับคำแนะนำในการผลิตของวิสาหกิจชุมชนให้ได้คุณภาพ ($\bar{X} = 3.71$) ข้อ 3 การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนมีความมีความหลากหลายน่าสนใจ ($\bar{X} = 3.57$) ข้อ 2 การเสนอแนะการออกแบบผลิตภัณฑ์ภายในกลุ่ม ($\bar{X} = 3.56$) และข้อ 5 การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อการผลิตของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.51$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อคือ ข้อ 4 การควบคุมคุณภาพการผลิตของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.43$) และข้อ 6 มีความรู้และทักษะในการแปรรูปสินค้า ($\bar{X} = 3.17$)

ตารางที่ 13 ระดับความคาดหวังของเกษตรกรโดยรวมทุกกลุ่มตัวอย่างในการเข้าเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการตลาด

ข้อที่	ความคาดหวังของเกษตรกร ด้านการตลาด	\bar{X}	S.D.	แปลความ ระดับ ความคาดหวัง
1	การโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของ วิสาหกิจชุมชน	3.73	0.90	มาก
2	การกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน	3.45	0.84	ปานกลาง
3	การนำผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนออกจำหน่าย	3.51	0.82	มาก
4	การส่งเสริมการส่งออกของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	3.25	1.03	ปานกลาง
5	การนำผลิตภัณฑ์เผยแพร่ในการประชุมสัมมนา	2.96	1.08	ปานกลาง
	รวม	3.38	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม มีความคาดหวังด้านการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 1 การโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจ
ชุมชน ($\bar{X} = 3.73$) และข้อ 3 การนำผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนออกจำหน่าย
($\bar{X} = 3.51$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
ดังนี้คือ ข้อ 2 การกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.45$) ข้อ 4
การส่งเสริมการส่งออกของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.25$) และข้อ 5 การนำผลิต
ภัณฑ์เผยแพร่ในการประชุมสัมมนา ($\bar{X} = 2.96$)

ตารางที่ 14 ระดับความคาดหวังของเกษตรกรโดยรวมทุกกลุ่มตัวอย่างในการเข้าเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารและจัดการ

ข้อที่	ความคาดหวังของเกษตรกร ด้านการบริหารและจัดการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ ระดับ ความคาดหวัง
1	การทำให้ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนได้รับการรับรองคุณภาพ	3.34	0.82	ปานกลาง
2	การจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในวิสาหกิจชุมชน	3.45	0.79	ปานกลาง
3	การเลือกลงทุนในธุรกิจอื่นของวิสาหกิจชุมชน	3.20	0.87	ปานกลาง
4	การจัดหาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน	3.35	0.80	ปานกลาง
5	การประสานความร่วมมือจากภายนอกเพื่อเชื่อมโยง ความร่วมมือการสนับสนุนด้านต่าง ๆ	3.47	0.89	ปานกลาง
	รวม	3.36	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคาดหวังด้านการบริหารและจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นเดียวกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 5 การประสานความร่วมมือจากภายนอกเพื่อเชื่อมโยงความร่วมมือการสนับสนุนด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.47$) ข้อ 2 การจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.45$) ข้อ 4 การจัดหาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.35$) ข้อ 1 การทำให้ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนได้รับการรับรองคุณภาพ ($\bar{X} = 3.34$) และข้อ 3 การเลือกลงทุนในธุรกิจอื่นของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.20$)

ตารางที่ 15 ระดับความคาดหวังของเกษตรกรโดยรวมทุกกลุ่มตัวอย่างในการเข้าเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมของ
สมาชิก

ข้อที่	ความคาดหวังของเกษตรกร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	\bar{X}	S.D.	แปลความ ระดับ ความคาดหวัง
1	การมีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเงินทุน	3.44	0.83	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการทำให้ผลิตภัณฑ์ของ วิสาหกิจชุมชนมีมาตรฐาน	3.37	0.80	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการจัดหาตลาดแห่งใหม่	3.38	0.89	ปานกลาง
4	การมีส่วนร่วมในการวางแผนผลิตและจัดซื้อ วัตถุดิบเพื่อใช้ในวิสาหกิจชุมชน	3.34	0.83	ปานกลาง
5	การมีส่วนร่วมด้านรูปแบบและกลดลย โดยการ เสนอแนะ และควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์	3.28	0.89	ปานกลาง
6	การมีส่วนร่วมในการคิด วางแผนการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับปัจจัยที่มีอยู่	3.25	0.94	ปานกลาง
รวม		3.34	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม มีความคาดหวังด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นเดียว
กัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 1 การมีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเงินทุน
($\bar{X} = 3.44$) ข้อ 3 การมีส่วนร่วมในการจัดหาตลาดแห่งใหม่ ($\bar{X} = 3.38$) ข้อ 2 การมี
ส่วนร่วมในการทำให้ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนมีมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.37$) ข้อ 4 การมี
ส่วนร่วมในการวางแผนผลิตและจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.34$) ข้อ 5
การมีส่วนร่วมด้านรูปแบบและกลดลย โดยการเสนอแนะ และควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์
($\bar{X} = 3.28$) และข้อ 6 การมีส่วนร่วมในการคิด วางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ
ปัจจัยที่มีอยู่ ($\bar{X} = 3.25$)

3. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และรายได้

การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยดำเนินการเปรียบเทียบกับตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา และรายได้ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 16-21

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบเกษตรกรที่อายุต่าง ๆ ต่อระดับความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

รายการ	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านทุนดำเนินการ	158.504	306	0.517	1.356	0.259
2. ด้านการผลิต	143.079	306	0.469	0.640	0.528
3. ด้านการตลาด	168.303	306	0.548	1.573	0.209
4. ด้านการบริหารและจัดการ	124.740	306	0.407	1.248	0.289
5. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	155.994	306	0.501	3.791	0.024*
รวม	81.042	306	0.264	1.646	0.194

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการเปรียบเทียบอายุของเกษตรกรกับความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมระหว่างอายุต่ำกว่า 40 ปี 40-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ดังนี้

ตารางที่ 17 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของเกษตรกรที่มีอายุต่าง ๆ ต่อความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 40 ปี (3.56)	40-50 ปี (3.58)	51 ปีขึ้นไป (3.46)
ต่ำกว่า 40 ปี	3.56	-	-0.173	0.268*
40-50 ปี	3.58		-	0.095
51 ปีขึ้นไป	3.46			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า ความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี 40 - 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ต่อความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่า เกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างจากเกษตรกรที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคาดหวังเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี เป็นอายุที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ซึ่งแสดงว่าเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มากกว่าเกษตรกรที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบวุฒิการศึกษาของเกษตรกรกับความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

รายการ	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านทุนดำเนินการ	158.504	306	0.522	0.270	0.847
2. ด้านการผลิต	143.079	306	0.469	0.679	0.565
3. ด้านการตลาด	168.303	306	0.546	1.814	0.145
4. ด้านการบริหารและจัดการ	124.740	306	0.398	3.453	0.017*
5. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	155.994	306	0.495	3.989	0.008*
รวม	81.042	306	0.264	1.519	0.210

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการเปรียบเทียบวุฒิการศึกษาของเกษตรกรกับความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ระหว่างวุฒิการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปว. และปวส./อนุปริญญาขึ้นไป พบว่า ความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

พิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้านคือ ด้านการบริหารและจัดการ และด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยผู้วิจัยจะทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไปด้วยวิธี Scheffe ดังแสดงในตารางที่ 19 และ 20

ตารางที่ 19 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่วุฒิการศึกษาของเกษตรกรกับ
ความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม ด้านการบริหารและจัดการ

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ประถม ศึกษา (3.60)	มัธยมศึกษา ตอนต้น (3.58)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช. (3.44)	ปวส./ อนุปริญญา ขึ้นไป (3.52)
ประถมศึกษา	3.60	-	-0.035	0.266	4.103
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.58		-	0.302*	0.076
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	3.44			-	-0.225
ปวส./อนุปริญญาขึ้นไป	3.52				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่วุฒิการศึกษาของเกษตรกรกับความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารและจัดการ ระหว่างวุฒิการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และปวส./อนุปริญญาขึ้นไป พบว่า เกษตรกรที่มีวุฒิศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างจากเกษตรกรที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคาดหวังเกษตรกรที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นวุฒิการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ซึ่งแสดงว่าเกษตรกรที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มากกว่าเกษตรกรที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

ตารางที่ 20 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่วุฒิการศึกษาของเกษตรกรกับ
ความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ประณม ศึกษา (3.60)	มัธยมศึกษา ตอนต้น (3.58)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช. (3.44)	ปวส./ อนุปริญญา ขึ้นไป (3.52)
ประณมศึกษา	3.60	-	0.040	0.361*	0.162
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.58		-	0.121	-0.121
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	3.44			-	-0.199
ปวส./อนุปริญญาขึ้นไป	3.52				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่วุฒิการศึกษาของเกษตรกรกับความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ระหว่างวุฒิการศึกษาประณมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และปวส./อนุปริญญาขึ้นไป พบว่า เกษตรกรที่มีวุฒิการศึกษาประณมศึกษา มีความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างจากเกษตรกรที่มีวุฒิศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคาดหวังเกษตรกรที่มีวุฒิการศึกษาประณมศึกษา เป็นวุฒิการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ซึ่งแสดงว่าเกษตรกรที่มีวุฒิการศึกษาประณมศึกษา มีความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มากกว่าเกษตรกรที่มีวุฒิศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบรายได้ของเกษตรกรกับความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

รายการ	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านทุนดำเนินการ	158.504	306	0.519	0.667	0.514
2. ด้านการผลิต	143.079	306	0.469	0.421	0.657
3. ด้านการตลาด	168.303	306	0.550	0.864	0.422
4. ด้านการบริหารและจัดการ	124.740	306	0.409	0.416	0.660
5. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	155.994	306	0.513	0.044	0.957
รวม	81.042	306	0.266	0.476	0.622

จากตารางที่ 21 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายได้ของเกษตรกรกับความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านระหว่างรายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท 10,001-20,000 บาท และ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่าความคาดหวังในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 307 คน ได้รับคำตอบจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 ผู้วิจัยได้ประมวลคำตอบที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน และใกล้เคียงกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกวิสาหกิจ
ชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (ค่าร้อยละ)
1	ด้านทุนดำเนินการ	
	1.1 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรสนับสนุนทุนดำเนินการ	20 (14.00)
	1.2 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรสนับสนุนงบประมาณเป็นเงินยืม หรือเงินปลอดดอกเบี้ย	18 (13.00)
2	ด้านการผลิต	
	2.1 ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความชำนาญ ด้านการออกแบบ พัฒนารูปแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์มาฝึกอบรม ให้ความรู้แก่สมาชิก	17 (12.00)
	2.2 ควรมีการควบคุมการผลิตและการตรวจสอบเพื่อให้ได้สินค้าที่มี มาตรฐาน	17 (12.00)
3	ด้านการตลาด	
	3.1 ควรหาตลาดจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น	15 (11.00)
	3.2 ควรฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการขายแก่สมาชิก	13 (9.00)
4	ด้านการบริหารและจัดการ	
	4.1 ควรจัดหาเครื่องจักรและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต เพื่อประหยัดแรงงาน	12 (9.00)
	4.2 ควรแบ่งหน้าที่การทำงานให้ชัดเจน	10 (7.00)

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (ค่าร้อยละ)
5	ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	
	5.1 สมาชิกควรมีจิตสำนึกในการเป็นสมาชิกกลุ่ม มีความรักใคร่ สามัคคี กลมเกลียวป้องกัน	10 (7.00)
	5.2 สมาชิกควรมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่กลุ่มดำเนินการ	8 (6.00)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ในตารางที่ 22 พบว่า ด้านที่มีผู้ให้
ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ด้านทุนดำเนินการ โดยมีความเห็นและ
ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรสนับสนุนทุนดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ
14.00 รองลงมาคือ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรสนับสนุนงบประมาณเป็นเงินยืมหรือเงิน
ปลอดดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 13.00 ส่วนด้านการผลิต ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้
ความสามารถ และมีความชำนาญด้านการออกแบบ พัฒนารูปแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์มา
ฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก รวมทั้งมีการควบคุมการผลิตและการตรวจสอบเพื่อให้ได้สินค้า
ที่มีมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ด้านการตลาด ควรหาตลาดจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น
คิดเป็นร้อยละ 11.00 และควรฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการขายแก่สมาชิก คิดเป็น
ร้อยละ 9.00 ด้านการบริหารและจัดการ ควรจัดหาเครื่องจักรและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย
มาใช้ในการผลิตเพื่อประหยัดแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 9.00 และแบ่งหน้าที่การทำงานให้
ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 7.00 และด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ควรมีจิตสำนึกในการเป็น
สมาชิกกลุ่ม มีความรักใคร่ สามัคคี กลมเกลียวป้องกัน คิดเป็นร้อยละ 7.00 และมี
ส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่กลุ่มดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 6.00 ตามลำดับ